

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC710

Zaaknummer Klachtencommissie 2015W1477

datum uitspraak 27/7/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoekster,

bijgestaan door: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, werkzaam te Bentveld,

te voldoen door:

het Aartsbisdom Utrecht,

gevestigd te Utrecht,

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 9 november 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 21 september 2015 met zaaknummer 2015W1477, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 29 september 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 25 februari 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoekster is de schade van verzoekster schriftelijk onderbouwd bij brief van 11 maart 2016. Verweerder heeft bij brief van 21 maart 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster is de oudste van een gezin van [aantal] kinderen. Het gezin woonde in [plaats], een klein katholiek dorp, waarin de pastoor in hoog aanzien stond. De vader van verzoekster verrichtte in zijn vrije tijd werkzaamheden voor de kerk. Wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) was de pastoor van de parochie en kwam regelmatig bij de ouders van verzoekster over de vloer.

[aangeklaagde] adviseerde haar ouders om verzoekster te laten doorleren voor [beroep]. [aangeklaagde] had een [school] opgericht en verzoekster kon daar stage lopen. Verzoekster ging 's avonds naar school. Af en toe was zij door de week vrij om huiswerk te maken. [aangeklaagde] had aangeboden dat verzoekster haar huiswerk in de spreekkamer op de pastorie kon maken, zodat hij haar kon helpen. Af en toe kwam [aangeklaagde] binnen om te vragen hoe het ging. De eerste keer kwam [aangeklaagde] achter verzoekster staan, legde zijn handen op haar schouders en boog zich over haar heen. De tweede keer kwam [aangeklaagde] achter verzoekster staan, maakte de knoopjes van haar trui los, waarna hij haar borsten betastte. Bij ieder bezoek van verzoekster ging [aangeklaagde] steeds een beetje verder. Uiteindelijk nam hij verzoekster mee naar een hoekje van de spreekkamer, waar zij niet zichtbaar waren. Daar deed hij haar rok omhoog en ging hij met zijn hand in haar onderbroek, waarbij hij haar vagina streelde, er in kneep en met zijn vingers haar vagina binnendrong. Met zijn andere hand pakte hij de hand van verzoekster en wreef daarmee over zijn broek, zodat verzoekster de harde penis van hem voelde. Na verloop van tijd begon hij haar ook te zoenen, hetgeen uiteindelijk overging in tongzoenen. Verzoekster had thuis geen seksuele voorlichting gehad en wist niet wat haar overkwam.

Het seksueel misbruik - zoals hierboven vermeld - heeft in een periode van twee jaar gedurende zeven maanden telkens wekelijks plaatsgevonden. Verzoekster ging in de wintermaanden niet naar de pastorie, omdat er geen verwarming in de spreekkamer was. Verzoekster was bij aanvang van het seksueel misbruik vijftien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In voornoemd advies is de klacht van verzoekster gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de kwetsbare leeftijd van vijftien jaar.
- Het misbruik heeft gedurende twee jaren (met uitzondering van de wintermaanden) plaatsgevonden (dus zeven maanden per jaar, gedurende twee jaar).
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen over en weer, betasting van haar borsten en met de vingers in haar vagina binnendringen en (tong)zoenen.
- Het misbruik heeft wekelijks plaatsgevonden.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoekster in de gelegenheid is gesteld om haar vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Heerkens Thijssen bij brief van 11 maart 2016 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoekster is door het haar aangedane seksueel misbruik beschadigd geraakt. Het seksueel misbruik is nooit uit haar gedachten geweest en zij heeft in haar jongere jaren gekampt met schuldgevoelens. Zij raakte door het seksueel misbruik in een psychisch isolement. Zij heeft geleden aan hoofdpijnen, heeft daarvoor artsen geconsulteerd en kreeg valium voorgeschreven. Op haar [leeftijd] jaar heeft zij uit wanhoop een suïcidepoging gedaan, die heeft geleid tot een ziekenhuisopname. Ook later in haar meer volwassen leven heeft het seksueel misbruik diepe sporen nagelaten, zoals bijvoorbeeld in haar relatie met haar echtgenoot. Zij heeft als volwassene meerdere keren met hulpverleners gesproken over hetgeen haar in haar jeugd is aangedaan. Het misbruik heeft er ook toe geleid dat zij na het behalen van haar opleiding voor [beroep] wegens concentratieproblemen haar diploma voor [beroep] niet heeft weten te behalen. Ook heeft zij wegens aan seksueel misbruik gerelateerde

psychische problematiek in [jaartal] haar baan verloren (dit was na haar suïcidepoging, zij is toen ontslagen). Wel heeft zij vervolgens nog gewerkt, maar in [jaartal] op advies van een psycholoog ontslag genomen. In de hypothetische situatie waarin zij niet seksueel zou zijn misbruikt, zou zij in [jaartal] haar baan hebben behouden. Zij zou dan een hoger inkomen hebben verdiend want dan zou zij in de periode van [jaartal] tot aan haar huwelijk in [jaartal] niet gedurende 8 maanden salaris zijn misgelopen. Ook zou ze een hoger pensioen hebben opgebouwd.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 21 maart 2016 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoekster gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik. Verweerder refereert zich aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de door verzoekster overgelegde stukken, waaronder de verklaringen d.d. 1 juli 2015 van [naam] (huisarts) en d.d. 1 mei 2015 van [naam] ofs, en pastoor [naam] (pastor) blijkt dat verzoekster zowel in het verleden als ook meer recent heeft geleden onder hetgeen [aangeklaagde] haar heeft aangedaan en dat zij daarvoor steun gevende gesprekken heeft gevoerd.

Voorts blijkt uit overgelegde diploma's en verklaringen van werkgevers dat zij is opgeleid als [beroep] en (onder andere) in die hoedanigheid werkzaam is geweest. Ook blijkt daaruit dat zij in de jaren '[getal]' een aantal keren op eigen verzoek haar baan heeft opgezegd. In [jaartal] heeft zij haar baan opgezegd wegens haar huwelijk. Ten overvloede (want dit stelt verzoekster niet) overweegt de Compensatiecommissie hierover dat het in de daarop volgende jaren 'niet werken' en niet hebben van een inkomen niet kan worden toegerekend aan het seksueel misbruik, nu het huwelijk daarvoor kennelijk de aanleiding was.

Het is de Compensatiecommissie op basis van de overgelegde stukken niet, althans niet voldoende aannemelijk geworden dat, zoals verzoekster wél stelt, het opzeggen van haar baan in de jaren '[getal]', waardoor zij tot aan haar huwelijk in [jaartal] gedurende 8 maanden geen inkomen en geen pensioenopbouw heeft gehad, wél toerekenbaar is aan het seksueel misbruik. Er zijn namelijk geen, althans geen overtuigende bewijsstukken (zoals bijvoorbeeld medische verklaringen) overgelegd die dat verband voldoende aannemelijk hebben gemaakt. De (gestelde) psychische gevolgen zijn in de eerste plaats mede bepalend voor de hoogte van de in het kader van de Compensatieregeling toe te kennen compensatie wegens smartengeld. Daarmee is niet en zeker niet zonder meer gezegd dat deze psychische gevolgen ook tot vermogensschade hebben geleid. Het causaal verband tussen de gestelde vermogensschade en het misbruik is niet, althans onvoldoende aannemelijk geworden. Het zelfde geldt voor het niet behalen van het diploma van [beroep].

Dit betekent dat van een vergoeding van vermogensschade geen sprake kan zijn. Hiermee wil de Compensatiecommissie overigens geenszins gezegd hebben dat het seksueel misbruik geen

negatieve invloed heeft gehad op haar werkzame leven, het is alleen - gelet op de eisen die die Compensatieregeling stelt - niet voldoende aannemelijk geworden.

4.6 Verzoekster kan uiteraard wel aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is immers sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoekster twee jaar lang (gedurende 7 maanden per jaar) wekelijks is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel misbruik van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoekster en dat dit negatieve gevolgen heeft gehad voor haar levensgeluk en haar huwelijk. Zij is geconfronteerd geweest met psychische problemen, zoals onzekerheid, wanhoop, schuldgevoelens, hoofdpijnen en eenzaamheid, die zeker met de kennis en inzichten van achteraf, veroorzaakt en/of verergerd kunnen zijn door hetgeen [aangeklaagde] haar heeft aangedaan. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €35.000,- voor immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.8 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €1.230,06 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

-een bedrag van €35.000,-- te betalen aan verzoekster, alsmede
-aan mr. Heerkens Thijssen een bedrag van €1.230,06 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 27/7/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter